ОСНОВНЕ ЈЕДИНИЦЕ МЕРЕ ЗА ДУЖИНУ

•Прво погледајте разне справе или помагала помоћу којих меримо дужине разних предмета:

Кројачки метар

Зидаски метар

Школски троугао

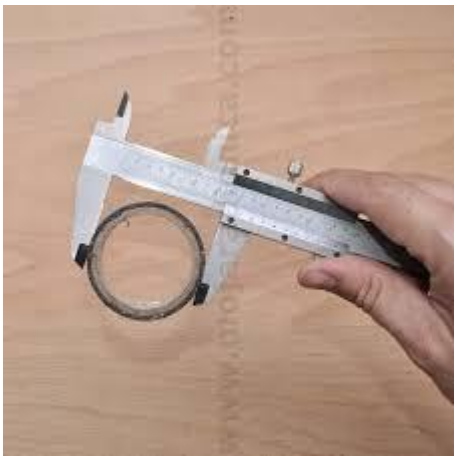

Кљунасто помично мерило (Шублер)

Школски лењир

Мајсторски метар

Метални лењир

•Поред помагала за мерење дужине које смо навели на сликама изнад има још разних **специјализованих помагала за мерење дужине** у **зависности од заната или научне области којом се неко бави.**

•**Основне јединице мере за мерење дужине су**:

- **метар,**
- **дециметар,**
- **центиметар ,**
- **милиметар**
- **километар.**

•**Коју ћемо од ових јединица мере користити и помоћу које справе МЕРИТИ зависи од тога шта меримо,**
то јест чију дужину меримо.

ПРИМЕРИ:

-Ако меримо пут мерићемо у метрима или километрима.

•Ствари које су **мање од 1 метра** меримо **дециметрима и центиметрима**

- Ако меримо човека користићемо метре и центиметре.

-Ако меримо ексере или разне типле и завртње користићемо милиметре и центиметре.

•••Примери:

•Дужина гитаре је око 1 метар.

• Дужина кројачког метра обично је 1,5 m.

•Помоћу метра можемо измерити дужину куће,баште или фудбалског терена.

Metric system: multiples of 10

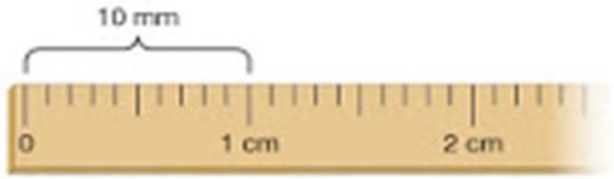

Images are not to scale.

10 millimeters = 1 centimeter

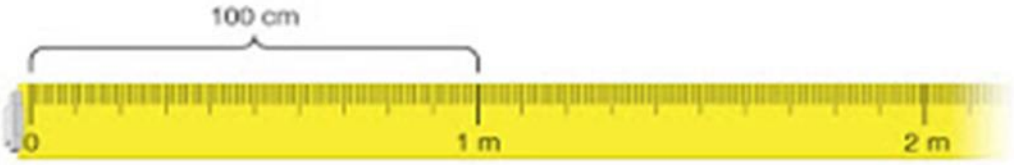

100 centimeters = 1 meter

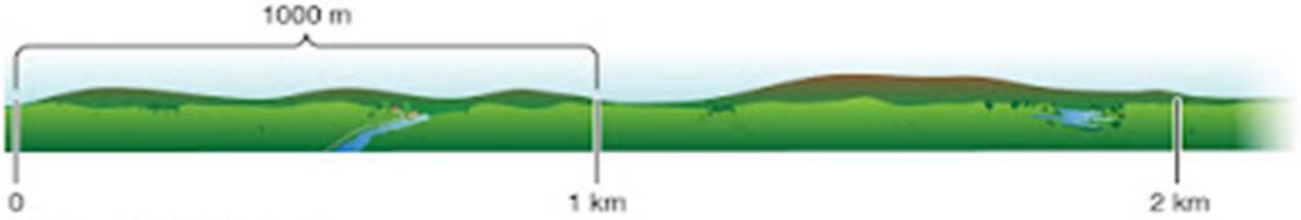

1000 meters = 1 kilometer

© 2013 Encyclopædia Britannica, Inc.

Мере за дужину и прелазак из једних у друге јединице мере

Дужина (/)

километар-метар	1 km = 1000 m	1 m = 0,001 km
метар-дециметар	1 m = 10 dm	1 dm = 0,1 m
метар-центиметар	1 m = 100 cm	1 cm = 0,01 m
метар-милиметар	1 m = 1000 mm	1 mm = 0,001 m
дециметар-центиметар	1 dm = 10 cm	1 cm = 0,1 dm
дециметар-милиметар	1 dm = 100 mm	1 mm = 0,01 dm
центиметар-милиметар	1 cm = 10 mm	1 mm = 0,1 cm

МЕТАРСКИ СИСТЕМ

• **милиметар –** ознака је **mm**

1 mm = 1/10 cm

•**центиметар –** ознака је**cm**

1 cm = 10 mm = 1/100 m

•**дециметар –** ознака је **dm**

1 dm = 10 cm = 1/10 m

•**метар –** ознака је **m**

1 m = 100 cm = 1/1.000 km

•**километар -** ознака је **km**

1 km = 1.000 m

•Метар је подељен на 10 делова једнаких по дужини.

•Сваки тај део дугачак ЈЕ **1 дециметар**.

•••Значи, 1m = 10 dm.

•Дециметар обележавамо са **dm.**

•**Један дециметар** скраћено записујемо **1 dm**.

•**Један метар** скраћено записујемо **1m**.

•**Ево како читамо:**

- 3 m – три метра
- 20 m – двадесет метара
- 98 m – деведесет осам метара
- 100 m – сто метара

Да поновимо:

•••Основне јединице мере за дужину и њихове ознаке су:

•Метар (m)

•Дециметар (dm)

•Центиметар (cm)

•Милиметар (mm)

•Километар (km)

Повезане су на следећи начин:

•••ꙮОвде **прелазимо из већих јединица за мерење дужине у мање:**

1 m = 10 dm

1 dm = 10 cm

1 cm = 10 mm

1 km =1000 m

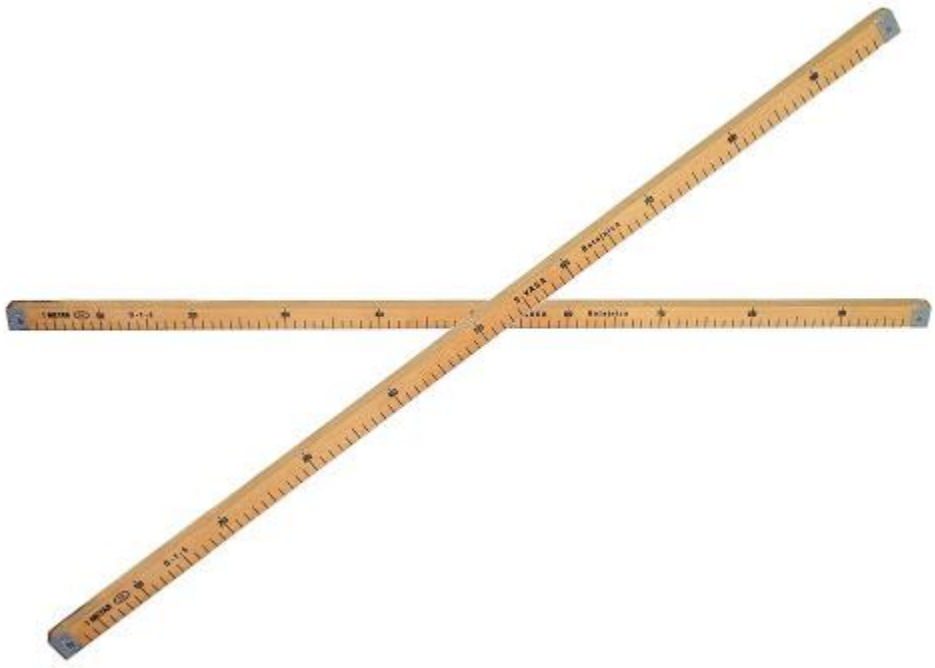

Овакве метре вијамо кад купујемо завесе,платно за постељину,крпе,столњаке,хаљине ,сукње,панталоне....

На сваких 10 cm уписан је број.10,20,30 ,40,50,60,70,80, 90 и на крају где је 100 cm= 1m ту метал и не види се.

Заправо,ови метри изнад издељни су на дециметре.Јер сваких 10 cm = 1 dm.

•••ꙮA овде ћемо показати како **прелазимо из мањих јединица за мерење дужине у веће:**

1m=0,001 km ()

1dm=0,1m

1cm=0,01m

1mm=0,001m

1mm=0,1cm

1mm=0,01dm

...

Пример1: ꙮОвде **прелазимо из већих јединица за мерење дужине у мање:**

1) АКО је неко висок 1,68m ,колико је то cm?

1 , 6 8m • 1 0 0 = 168 cm **јер је 1m =100 cm**

•Пошто ће сад зарез доћи иза броја 168 а после нема више цифара, нема смисла да пошемо168,0.

2)Прешли смо пут од 2,5км,колико је то у метрима?

2,5 _ _ • 1 0 0 0 = 2500m **Крећемо од зареза и померамо га за 3 цифре у десно ,јер 1000 има 3 нуле.**

1 km =1000 m

Значи поновимо:

•**Кад множимо** са **декадном јединицом(10,100,1000 ...), а то је овде 100**

•**крећемо од зареза и**

•**померамо га у десно за онолико цифара колико 100 има нула** (значи 2).

Зато је подвучено.

ПРИМЕР: А овде ћемо показати како **прелазимо из мањих јединица за мерење дужине у веће:**

1)Прешли смо 1 500 метара колико је то у километрима?

1500 : 1000 =1,5 km Замислимо да је зарез иза броја јер 1500 =1500,0

И померимо у лево затри цифре тај зарез.

1 5 0 0,0 : 1000 =1,5

2)Радни сто има висину 60 цм ,колико је то у метрима?

6 0 :1 0 0 =0,60

3)Беба се родила 52цм дугачка,колико је то у метрима

5 2 cm:1 0 0=0,52m

4) Колико је 5 центиметара у метрима?

_ 5cm :1 0 0 = 0, 0 5 m

НА КРАЈУ

Мало историје МАТЕМАТИКЕ !!!

•**Метар** потиче од

латинске речи *metrum* и

грчке *metron*,

што буквално **значи *мера***.

•••Првобитно је настао за **мерење**

удаљености од Северног пола до Еквадора,

која је описана дужине 10.000.000 метара.

••• Дуго је била описана као дужина

одређене ***шипке***, која се чувала у

Међународном бироу за тегове и мере

у Паризу, Француска. (7m)

километар - km

1 km = 1.000 m